

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 2 | 24. årgang | juni 2010

To bilder innenfor samme ramme

AV REIDAR FINSÅDAL
SOGNEPREST IDD KIRKE

Det finnes bilder som forandrer seg etter hvilken side en betrakter dem fra. Slike bilder består ikke av en plan overflate, men tvert imot av en rekke parallelle rifler.

I en dansk domkirke er altertavla er laget med denne teknikken. Der er alterbildet malt slik at hvis en står til venstre for bildet og betrakter det, så ser en den korsfestede med et fortvilet menneske gråtende ved korsfoten. Fra høyre side – derimot – ser en i den samme altertavla den oppstandne Jesus som har sprenget graven og flyttet steinen, mens vaktsovdattene virrer rundt, skrekkslagne i ansiktene. Begge deler er samlet innenfor den samme rammen! Både korsfestelsen og opp-

standelsen – fornedrelsen og seieren!

Slik er det i grunnen også med selve kristenlivet og hele den kristne kirken. Det kan betraktes på to måter. Sett «nedenfra» – fra våre egne følelser eller fra folk som står utenfor menigheten – har den kristne kirken aldri vært noe annet enn et vrengebilde av det hellige. Slik kristne har vært i seg selv, har det så og si alltid vært feilene og manglene deres som har falt folk flest i øynene.

Visst kan kristenheten vise til en og annen Franz av Assisi – eller til en Moder Theresa for den saks skyld. Men helhetsinntrykket av den kristne kirken opp gjennom historien står likevel adskillig tilbake for det en kunne ønske. Om vi altså betrakter det hele «nedenfra»...

«Ovenfra» – derimot – fra troens synsvinkel er bildet et ganske annet.

For der – «ovenfra» og i troens lys – er det ikke f.o.f. deg og meg som forteller sannheten om oss kristne og om den kristne menigheten. Nei – sannheten om oss er sannheten om Ham som vi er knyttet til – Jesus Kristus.

Når menighetsfellesskap over hele verden søndag etter søndag bekjenner at «jeg tror på en hellig, allmenn kirke, de helliges samfunn» – så betyr ikke det at de tror de er fullkomne i seg selv! Men det betyr at de er «knyttet til den Fullkomne» – «knyttet til den Hellige».

Begge deler er samlet innenfor den samme rammen. Den samme, store virkelighetsrammen...

Roald Tobiassen

Inspirasjonsweekend i Berg

Berg menighetsråd inviterer til inspirasjonsweekend for hele menigheten den 19. – 20. juni.

AV ROALD TOBIASSEN

Gjennom ulike samvær, aktiviteter og foredrag vil vi bli inspirert til å styrke menighetsfellesskapet og det kristne liv. Utgangspunktet for weekenden er den norske kirkes visjon: «I Kristus, nær livet». I Berg menighet vil vi stille spørsmål om hvordan vår lokale menighet kan virkeliggjøre denne visjonen i vår hverdag og hvordan menigheten kan:

- være en bekjennende menighet ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud,
- være misjonerende ved å vitne om Jesus Kristus,
- være tjenende ved å vise omsorg gjennom neste-kjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket og
- være åpen ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.

En menighet er et levende fellesskap og er i stadig bevegelse. Menigheten må

betraktes som et verb – det er noe som skjer. Berg menighet ønsker å være en kirke for alle mennesker, en menighet som når ut til nye mennesker, og vi drømmer om at stadig flere skal bli en del av menighetsfellesskapet, der de får delta med sine gaver og evner. Målet med inspirasjonsweekenden er å bidra til økt engasjement, formidle innsikt i hva det kan bety å leve: «I Kristus, nær livet».

Lørdagens program består av foredrag, seminar og liturgisk samling, og foregår på Høgskolen i Østfold i Halden. Det blir blant annet foredrag ved prest og personalsjef ved Borg bispedømmekontor Ørnulf Elseth om temaet: «I Kristus, nær livet». Videre vil diakon Ragnhild Stranden holde foredrag om «Diakoni i menigheten – Guds kjærlighet til alle mennesker og alt det skapte, virkeliggjort gjennom liv og tjeneste». Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om

skaperverket og kamp for rettferdighet. I tillegg skal vi fokusere på fellesskapsutvikling og hvordan vi kan styrke tilhørighet til kirke og menighet. Det er lagt opp et alternativt program for barn. Det er påmelding til lørdagens program.

På søndag er det blomstervandring med guide på Kjøya (ved Sponvika). Denne dagen er det villblomstens dag, og det kan også minne

oss om at vi skal «la de tusen blomster blomstre» i menighetens virksomhet. Blomstervandringen avsluttes ved Pina, hvor vi har friluftsgudstjeneste med «grønn» liturgi og fokus på skaperverket. Menighetsrådet inviterer voksne og barn til å delta på arrangementene på lørdag og søndag. Programmet for hele weekenden utdeles i Berg kirke.

Vedlikehold av Rokke kirke

Det pågår for tiden utvendig vedlikehold av Rokke kirke. All beplantning langs kirkeveggene er fjernet og det vil heller ikke komme tilbake. Beplantning langs kirkeveggene er til skade for murene. Jord er skiftet ut med singel slik at kirkemuren raskt tørker opp etter regnvær. Murpussen skal nå fjernes og ny kalkpuss legges på. Dette er gammelt håndverk som krever fagfolk. Det er et Trondheims- firma som har fått jobben og de benytter seg av erfarne håndverkere fra Litauen som mestrer slikt arbeid. Arbeidet er forventet og pågå hele sommeren og er avhengig av værforhold for riktig tørkeprosess. Det er brukt 2 år på planlegging og arbeidet er godkjent av Riksantikvar. Samtidig med pussarbeid vil tårn og gesimser bli malt.

Trosopplæringsreformen

Seminar i Asak Kirke

TEKST OG FOTOS: ARILD STANG

En av de viktigste oppgavene for Den Norske Kirke, og derved alle menighetsrådene, er i tiden fremover å legge gode og realistiske planer for trosopplæring.

Marita Nøvik hadde en artikkel om emnet i forrige nummer av bladet.

Lørdag den 24. april var det duket for et seminar i Asak kirke for menighetene i vårt prosti. Seminaret ble ledet av prest og rådgiver ved Borg bispedømmekontor, Kari Mangrud Alvsvåg. Gode og inspirerende foredrag om erfaring fra og planlegging av trosopplæring i menighetene hadde også menighetspedagog i Tune: Vigdis Oliverson, kateket i Kråkerøy: (prest) Tormod von der Hagen og mentor i IKO: Magnhild Sørsvveen.

Trosopplæringsreformen skal via menighetene sørge for at alle dømte mellom 0 og 18 år får et godt tilbud om opplæring i den kristne (lutherske) tro. Tidligere ble denne opplæring gitt i alle norske grunnskoler og videregående skoler. Som vi vet er religionsfaget nå erstattet av et nøytralt livssynsfag.

Arbeidet med planlegging og gjennomføring av trosopplæring vil koste betydelige ressurser, både menneskelig og økonomisk. Staten har bevilget penger til gjennomføring av reformen. Nå er det opp til menighetsrådene «å trå til»!

Under inspirasjonsseminaret i Asak var det innlagt lunsjpause med pølser, samt kaffe/te/mineralvann. Etter pausen fikk vi oppleve en fantastisk «minikonser» av Asak barnekor, ledet av kantor Svein Anders Aasen.

Kari M. Alvsvåg.

Magnhild Sørsvveen

Vigdis Oliverson

Tormod von der Hagen

Jan Ivar Andreassen

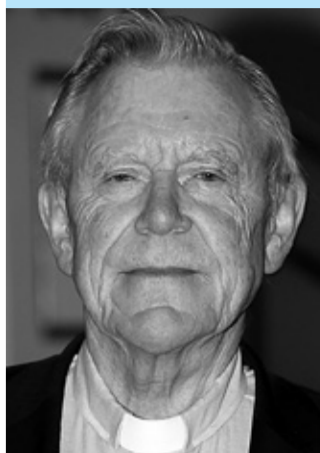

Innlagt lunsjpause.

«Minikonser» med Asak barnekor.

Nytt fra Halden menighet

Dr. theol. Inge Lønning var hovedtaler under festgudstjenesten 17. mai.

Trosopplæringsreformen
Menigheten har kommet godt i gang med «Trosopplæringsreformen». Den kanskje aller viktigste arbeidsoppgaven menigheten har hatt! I våres hadde vi besøk av koret «Gledespredere», utmerket ledet av Anders Håkensen. Sogneprest lystad uttalte: «Med den frihet og entusiasmen over liv og gudstjeneste som de viste, må vi stilles spørsmål om hvem som er «hemmet» i sin utvikling. Vi har mye å lære av dem om spontanitet og livsutfoldelse!»

17. mai
17. mai hadde vi stor festgudstjeneste i Immanuelskirken med dr. theol. Inge Lønning som hovedtaler. Det ble en strålende fest, der taleren på en inspirerende måte vekslte og ballanserte mellom vår kristne arv og vår nasjonale helligdom. Kirken var nydelig pyntet godt besatt.

Nå ser vi frem til den STORE utendørs gudstjenesten under Mat- & Trebåttfestivalen i juni. Et årvisst arrangement med gedigen menighet.

Festgudstjeneste i Immanuels kirke 17. mai.

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.
I redaksjonen:
Ansvarlig redaktør: Arild Stang
E-post: arst@halden.net
Redaksjonssekretær: Liv Hauge Johansen, Unni Nøding, Ann Kristin Samuelsen, Lisbeth Bjerke og Inger Lise Skauge
Grafisk produksjon:
Suveren Kommunikasjon AS, Halden
Trykk: HA-Trykk, Halden.
Opplag: 13.900
Gaver til Menighetsbladet: Bankkonto 1030 07 44023
Stoff til Menighetsbladet bør helst leveres på e-post til arst@halden.net

Kjære lesere!

Denne utgaven av Bladet er viet presentasjon av Idd menighet. Vi har forsøkt å legge inn litt større skrift her, idet enkelte har klaget over at vi bruker for små bokstaver. Men dessverre: vi må nok også for fremtiden holde oss til normen i et avstrykkeri. Ellers blir det altfor dyrt.

Vi må også denne gang minne våre lesere om den økonomiske siden ved driften av bladet. Både styreformann og kasserer har kontaktet redaksjonen og presisert at vi må ha inn flere penger! Se også nederst på denne siden!

Redaksjonen minner om at det er de syv menighetene i Halden som eier og driver Menighetsbladet sammen. Dersom vi ikke er i stand til å samle inn nok midler til driften, er bare to alternativer mulig: 1) å legge ned bladet eller 2) at alle menighetene seg i mellom blir enige om en fordelingsnøkkel for å sette inn nødvendig kapital. I det lengste håper styret at mange nok av våre lesere vil gi en god gave.

Når dette bladet går i trykken har vi feiret vår nasjonaldag og «kirkens fødselsdag», pinsen. Vi har en to tusenårig historie, som det er vel verd å ta vare på og hegne om.

Nå er vi på vei mot sommeren, og vi håper – som hvert år – på godt vær for rekreasjon og velvære. Solens stråler kan nok være skadelige ved overdoser, men den gir også rikelig med vitamin D, som igjen styrker legeme og sinn.

GOD SOMMER til dere alle!

Har du savnet bankgiroen?

Menighetsbladets styre har ikke funnet økonomisk mulighet til å trykke opp nye bankgiroer. Men din gave til bladet er mer kjærkommen enn noensinne! Dersom du bruker nettbank er det jo enkelt. Eller du kan fylle ut en bankgiro som nedfor anvist. – Takk for din gave!

Betalningsinformasjon Utgis av de 7 menighetene i Den norske kirke i Halden: Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen		GIRO Underskrift ved girering		Betalningsfrist ☐	
Betalt av _____		Betalt til Menighetsbladet Borgergt. 12 1767 Halden			
Belast konto _____		Kroner < > 1030 07 44023		Kvittering tilbake _____	
Kundefortegnelse (KID) H _____		Til konto < > 1030 07 44023		Blankettnummer < 6125203789 >	

Idd kirke er fyldig presentert i denne utgaven av bladet, derfor er forsiden også viet denne vakre steinkirken. Arild Stang har fotografert kirken.

Neste utgave av Menighetsbladet trykkes onsdag 8. september. Frist for innlevering av materiell er onsdag 25. august.

Nytt fra Berg menighet

Musikalgudstjeneste

6. juni kl 11.00 er det musikalgudstjeneste i Berg kirke. Det er et etablert et samarbeidskor med barn fra Berg, Rokke og Immanuel kirke med utgangspunkt i Halden Barne- og ungdomskor, som skal delta på gudstjenesten.

Folkedansmesse

Tradisjonen tro blir det folkedansmesse i Berg kirke 13. juni kl 11.00. Også i år deltar Nollhøttarnas Folkedanslag og Hogdals Spelemannslag med innslag i kirken. Etter gudstjenesten blir det servering og danseoppvisning i prestegårdshagen. Her deltar også Indre Østfold leikarring.

Inspirasjonsweekend

Berg menighet arrangerer inspirasjonsweekend 19.–20. juni for alle i menigheten. Lørdagens program foregår på Høgskolen i Østfold, Remmen, med start kl 10.00. Hovedtema: «Berg menighet – en menighet i bevegelse!» Det blir eget arrangement for barn. Program med påmelding utdeles i kirka. På søndag («villblomstens dag») er det blomstervandring med start i Sponvika kl 10.00 og friluftsgudstjeneste i Pina kl 12.00.

Vårngudstjeneste

9. mai feiret Berg menighet vårngudstjeneste. Gudstjenesten er et samarbeid med Berg bygdekvinne og Berg bondelag. Planter, frø og settepoteter ble båret i prosjesjon ved starten av gudstjenesten og velsignet. Gudstjenesten setter fokus på noe vi har lett for å glemme i vår tid: Vi er alle helt avhengig av det arbeid bonden gjør og det jorda gir oss. Derfor er det en kristen plikt å være forvaltere av natur og miljø og ikke drive rovdrift.

Samarbeid mellom skole og kirke

Mai er en aktiv tid for det gode samarbeidet Berg kirke har med Berg skole. 3 ganger har klasser fra Berg skole deltatt på temadager i Berg kirke. 26. mai var kirkens stab sammen med 6. klasse på besøk i ulike kristne trossamfunn og en moské i Halden for å lære om gudshusenes forskjellige arkitektur og lære mer om arbeidet som drives innenfor ulike trossamfunn.

... fortsetter side 5

Halden sykehjem

«Mimrestua»

Mimrestua er et resultat av prosjekt: Sammen om minnene (aktiv bruk av minner i hverdagen).

AV LISBETH BJERKE
OG HILDE FINSÅDAL
FOTO: ARILD STANG

Prosjektet er treårig, og helt finansiert gjennom Helse- og rehabilitering. Midlene er søkt gjennom Nasjonalforeningen for folkehelse, med forankring lokalt gjennom demensforeningen. Den er et ledd i en plan for hvordan vi vil arbeide fremover med å gi livskvalitet og livsinnhold til våre beboere og deres pårørende og vi ønsker også å gi ansatte noen verktøy å jobbe med i sin hverdag.

Halden sykehjem har mange frivillige medarbeidere, både gjennom senter for frivillige tjenester, og direkte knyttet opp mot sykehjemmet. Mange av

disse er med i prosjektet og deltar i bagegrupper, bingo, hyggekvelder, sittedans og mimregupper.

Det er «mimregruppa» som har sitt naturlige tilholdssted i dette rommet. Det veksler mellom avdelingene og hver avdeling har faste frivillige og personale som også deltar. Her har vi ulike temaer, nå i mai har det vært naturlig å ha 17. mai og konfirmasjon som tema, derfor er rommet pyntet med flagg og diverse som vi assosierer med dette. Slik vil temaene veksle med årstiden. Vi har også kasser med gamle gjenstander som kan lånes og benyttes andre steder på huset.

Rommet er tenkt som et flerbruksrom, for eks. feiring av fødselsdager, pårørende-samtaler, én-til-én oppfølging, o.s.v. Her er det bare fantasien som setter grenser for kreativiteten.

Vi ønsker oss flere ting til samlingen vår. Er det noen som har gamle skoleting, bøker, plansjer o.s.v. gjerne gamle bilder fra skoletid og livet generelt i Halden fra ca 1920 og fremover? Vi er interessert; ta gjerne kontakt.

Rommet skal være et levende rom, og skal sånn sett «aldri» bli ferdig. Møblene og tingene vi har i dag er en gave fra en tidligere beboer. Det vil være naturlig at dette blir endret om

noen år og brukergruppen på sykehjemmet endres. Gjennkjennelse er viktig i denne sammenhengen.

Vi håper at rommet vil bli et sted det er godt å være, et sted som kan gi et pusterom i hverdagen.

Det ligger en besøksbok her og den håper vi også blir flittig brukt. Det er også en dokumentasjon i prosjektet når det avsluttes i 2012.

Når det skjer, håper vi at vi har forankret våre tanker og aktiviteter i avdelingene og i personalets tanker og handling.

Vi er to prosjektledere i 25% stilling hver. Samt 2 resurs personer pr avd. med 5% hver.

Asak kirke

Minnelund for barn – også i Halden

Menighetsbladet hadde i forrige nummer et oppslag om en nyinnviet minnelund for dødfødte barn i Skedsmo kommune. Mange er ikke klar over at vi i Halden har hatt en slik minnelund i mange år.

TEKST: INGER LISE SKAUGE.
FOTO: ARILD STANG

Minnelunden for barn som dør i mors liv, eller som små, ble innviet allerede 10. juni 2001. Da ble et nytt felt på Asak kirkegård satt av til en felles kommunal minnelund.

Da Halden kirkelige fellesråd vedtok å opprette en minnelund, så langt tilbake som 17. september 1998, lå det nemlig i kortene at dette skulle bli en kommunal minnelund, - et gravfelt for hele kommunen. Tanken bak denne minnelunden er å komme dem til hjelp, som mister et barn før fødselen eller mens barnet er lite. På minnelunden kan en velge om en vil ha en ordinær barnegrav eller en anonym grav. Minnelunden på Asak kir-

«Bønn for menneske»

Et eget området på minnelunden er i tillegg satt av til anonyme graver for voksne. Det hender nemlig i blant at det blir uttrykt et ønske om en navnløs grav.

Minnelunden på Asak kirkegård

kegård er altså en kommunal minnelund. Men det er selvsagt fremdeles mulig å få barnegrav eller anonym grav ved de andre kirkegårdene, dersom det er ønsket. Kirkevergen i Halden kan gi

ytterligere informasjon til den som har et ønske om å benytte minnelunden.

Feltet prydes av en vakker bauta, utformet av en av byens lokale kunstnere, billedhoggeren Lise Amundsen. Bronseskulpturen «Bønn for menneske» er

plassert på et fundament i Iddefjordsgranitt fra Skriverøya. Bautaen har inskripsjonen: «I ditt lys ser vi lys».

På sokkelen er det mulighet for å sette levende lys eller blomster.

Idd kirke

St. Mikael i Idd

På nordveggen i koret i Idd kirke, ved siden av et krusifiks fra 1200-tallet, står det en noe medtatt treskulptur på en liten hylle. Det er «St. Mikael i Idd», skåret av en ukjent treskjærer for rundt 800 år siden.

Erkeengelen Mikael, her illustrert i et alterbilde fra 1588, av Christoph Schwartz.

AV KARI STUMBERG

Ansiktskonturene skimtes, men nesene er brukket av. Den ene armen er også borte, den andre holder et trekantet skjold. Føttene, med spisse sko, ser vi tydelig, de tramper på restene av en buktende drage.

St. Mikael er Den katolske kirkes skytshelgen, alle menigheter og mange yrkesgruppers beskytter. I gammel tid var minnedagen, Mikkelmesse den 29. september, en stor festdag også i vårt land. Etter tradisjonen var dette alle englers dag. Mikael var ikke en helgenkåret person, men en av de tre hellige erkeengler: Mikael, Gabriel og Rafael.

Mikael var den som nedkjempet de onde åndemakter, Satan, symbolisert gjennom dragen. I framstillingene har engelen skjold og lanser i hendene. Vår Mikael har mistet lanser, kanskje ikke så rart når vi må anta at figuren nok har vært på vandring i årenes løp. Sannsynligvis forlot den kirkerommet sammen med krusifiksene i årene rett

etter reformasjonen. Men denne kirkekunsten ble ikke flammens rov. Bygdefolket gjemte unna sine klenodier på et eller annet mørkeloft. På slutten av 1800-tallet dukket de fram i lyset igjen. Samleren Hans Hov tok vare på dem blant sine antikviteter og snurrepiperier. Da kirken ble restaurert på 1920-tallet, ble skattene gitt tilbake, men først rundt 1950 fikk de sin nåværende plass i koret.

St. Georg er kanskje den som de fleste forbinder med kamp mot en drage, mens St. Mikael er «sjeleveieren» med vekt i hånden, slik vi møter ham i folkediktningens storverk «Draumkvedet». Mikael hadde flere ansvarsområder, i Idd har kunstneren framhevet forkjemperen for Guds folk. I den tidlige kristne tid skal hele 20 kirker i Oslofjordområdet ha vært viglet som Mikaelkirker, men ingen kilder forteller om at Idd kirke var blant dem. I dag har figuren sin plass i kirken som en påminnelse om ubruttede tradisjoner tross skiftene tider og tankesett.

Nytt fra Berg menighet

...fortsettelse fra side 4

Trosopplæringsreformen

Berg menighet er i gang med å prøve ut nye tiltak i forbindelse med den nye trosopplæringsreformen. I vårsemester har menigheten hatt misjonskurs for 5 og 7 åringer i samarbeid med barneforeningen og søndagsskolen. Kurset ble avsluttet med barnas misjonsdag, hvor Ann-Christin Johansen fra Norsk Misjonsselskap deltok.

Prosjektkor

I forkant av fastetiden ble 8- og 9-åringene invitert til å være med i prosjektkor. Prosjekt-koret hadde to øvelser og lærte om fastetiden og karnevalstradisjoner. Fastelavssøndag sang prosjekt-koret og bidro til liv og røre med flotte kostymer og rytmeinstrumenter.

Juniorkonfirmanter

I februar og mars hadde vi en liten gruppe som møttes til ti samlinger i kirkerommet. Dette er et tilbud til 10-åringene i menigheten. Vi har hatt over 40 ordinære konfirmanter i menigheten. De har deltatt på gudstjenester og fått kjennskap til flere frivillige organisasjoner i nærområdet. Noen av konfirmantene har vært med som hjelpeledere for juniorkonfirmanter.

...fortsettelse side 8

Nytt fra Sjømannskirken

AV EINAR MADSDØ

17.mai feiring ved sjømannskirkene

Aldri er nordmenn norskere enn på 17. mai. Dette gjelder også landsmenn som oppholder seg i utlandet på grunnlovsdagen.

Da er sjømannskirkene et kjær og naturlig samlingssted. Fra alle kirkene våre meldes det om god oppslutning både til gudstjenester og festlige samvær. Av praktiske grunner ble feiringen lagt til søndag 16. mai, slik at tog og parader kunne arrangeres uten alt for store trafikale problemer. I vår eldste sjømannskirke,

Antwerpen, var det haldenseren Terje Østebø som hadde gudstjenesten og den etterfølgende feiring med vel 90 deltakere.

Han er vikarprest ved denne stasjonen som fremdeles besøker mange norske skip. Noen dager 2-3 båter andre dager opp til 10 skip!

Omlegging på Mallorca

Etter en merkelig nedgang i antallet korttidsturister fra Norge og færre landsmenn som tilbringer vinterhalvåret her, har hovedstyret besluttet å si opp leieavtalen i lokalene i Palmanova fra sommeren

2010. Mallorca blir deretter inntil videre betjent av to omreisende medarbeidere som også får ansvaret for Barcelona på det spanske fastlandet.

Sjømannskirken i Okpo i Sør Korea, ble nylig offisielt åpnet

I dette området er det stor aktivitet av norsk skipsbygging og annen næringsvirksomhet. Vel 300 nordmenn bor og arbeider her. Da er det viktig at sjømannskirken er tilstede som et samlingssted både ved gudstjenester og andre sosiale

aktiviteter, og ikke minst om det skulle skje noe med våre mens de er der ute.

Stor aktivitet i Brasil

Vår reise-prest i Sør-Amerika, Anne Netland, forteller at kystbyen Natal ser ut til bli et populært feriested for nordmenn. Et behagelig klima året rundt og fine badestrender er noen av årsakene til dette. Hun besøker byen så ofte hun kan og holder gudstjenester, steker vafler, inviterer til språkoppføring for nybegynnere i portugisisk

osv. Kanskje vi om ikke lenge får en fast stasjon nettopp der?

Noen tall fra Sjømannskirkens statistikk for året 2009.

114 698 har deltatt ved gudstjenester, 39 266 nattverdgjester, 263 døpte, 184 konfirmerte, 206 begravelser/minnesamvær, 2 236 syke/hjemme/fengselsbesøk, 1 123 sosiale saker og 3 632 skipsbesøk. Totalt 877 138 besøk ute og hjemme.

Den travleste stasjonen er Grand Canaria med 92 212 besøkende og 214 vigslor. God sommer til dere alle!

Idd menighet

TEKST OG FOTOS: ...

Babysang

– menighetsarbeid med enkle ord og kjærlige toner

«Vel møtt her igjen, alle mine venner. Det var fint at alle kunne komme!»

Høsten 2009 så en ny gren av det felles menighetsarbeidet på Idde-siden dagens lys i Idd kirke. Babysang var navnet – og tilbudet kom som en naturlig oppfølging av de store, gledelige dåpstallene i de samarbeidende menighetene Idd, Asak, Tistedal og Enningdalen.

Opplegget har vært enkelt. En time hver onsdag formiddag har små og store har kost seg i kirkerommet med rim og regler – og rytmer og bevegelser til kjente og ukjente barnesanger. Og helt naturlig har hver samling blitt avsluttet rundt lysgloben med en takk til Skaperen og et tent lys for hver enkelt baby – i tillegg til sangen «Kjære Gud, jeg har det godt!»

Idd kirke har egen dåpskjole som lånes ut til dem som ønsker det. Dåpskjolen er en gave fra Randi Svendsen.

En gammel middelalderkirke...

Idd

– en gammel kirke og livsfrisk menighet

I nesten 900 år har befolkningen på Idd hatt sine liv innvevd i den lille, vakre steinkirken på Idde-sletta. Trygt og traust har den stått der med åpne dører i sorg og glede. Barn har blitt døpt og ungdom konfirmert. Håpefulle har giftet seg og sorgende har tatt avskjed. Slik har hele livsstrømmen på Idd blitt omsluttet både av de synlige, gamle kirkeveggene og av de usynlige, livsfriske armene til han som en gang sa: «Se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende!»

En 900-årig historie innebærer naturligvis også forandringer. Middelalderens Idde-menighet hadde neppe sett for seg at dåpsbarn i 2010 kunne bli båret til døpefonten

... en livsfrisk menighet fordi Jesus lever. Påskedagssang på kirkegården.

i kirkens egen dåpskjole. Heller ikke at nybakte mødre skulle samles ukentlig med sine små hjerteknusere i kirkekoret. Men dåpsantrekket og babysangen har blitt naturlige tilbud i Haldens mest ettertraktede dåpskirke. Og drømmene videre går enda lenger...

I dag strømmer også konfirmanter og bryllupsfølger til Idd i et antall som langt overstiger sognets egne beboere. Slik fyller gleden det gamle kirkerommet og slik setter Gledens Herre sitt preg på hele menigheten: Vi er ikke alene! Vi har

En vi kan takke for livet!

Den øvrige virksomheten er preget av den samme takknemligheten: For villige hender i søndagsskole, mannsarbeid og menighetspleie. Samt spennende tiltak som sangkvelder og trosoppfrisknings-samlinger. Selvsagt også med et misjonsinspirert blikk utover egne rekker.

Alt dette – og mye, mye mer – er menighetslivet på Idd! Idd kjennetegnes – kort sagt – av «en gammel kirke og livsfrisk menighet»!

Haldenskoret «Pico Canto» i aksjon på sangkvelden i mars.

Han er min sang og min glede

– de populære sangkveldene i Idd kirke

I følge Bibelens spennende skapelseshistorie ble menneskeheten i tidenes

morgen, syv slektsledd etter Adam og Eva, rikt velsignet med Jubal, «stamfar til alle

dem som spiller på lyre og fløyte.» Den musikken åpnet senere også for sangen, det

nye hjertespråket, som opp gjennom årene har fått betydning så mye for så mange, ikke minst i kirken.

Våren 2007 forsøkte Idd menighet å ta konsekvensen av dette. Som et supplement til den regelmessige og

Solist på sangkvelden: Cecilie Sjøstrøm.

viktige salmesangen i gudstjenestene, ble et sang- og musikkutvalg nedsatt for å invitere til sangkveld i kirken to ganger i året. Det ble umiddelbart en suksess! I årene siden har et bredt spekter av sangere og musikere deltatt med sine talenter. Stilartene har variert fra gamle folketoner og enkle bedehussanger på den ene siden til klassisk stoff og kjente musikalsvisker på den andre. Og alt sammen har pekt oppover, som en hyllest til vår felles Skaper! Derfor har også det kjente refrenget – «Han er min sang og min glede» – blitt den faste «jubel»-gjengangeren på disse populære søndagskveldene i Idd kirke.

Mannsforeningen

– det herr-lige miljøet på Karlsholm!

Kvinner er i flertall i kristne sammenhenger de fleste steder. De stikker seg ikke alltid fram, som regel jobber de mest i det stille. Men uten kvinnene ville mye av virksomheten tørket inn og arbeidet stoppet opp. Slik er det også i Idd menighet. Vi hadde ikke greidd oss

uten de mange velsignede kvinnene!

Men i Idd menighet har vi også i en årrekke vært velsignet med en flott mannsforening! Første torsdag i hver måned samles den i et «herr-lig» miljø på Karlsholm. Og mennene møter opp til mat og prat – der

inviterte gjester deltar med spennende kåseri og interessante foredrag, i tillegg til at det alltid også er mye sang og musikk, gode historier, og en avsluttende andakt.

Kvinnene blir for øvrig ikke helt utelukket på mannsforeningen heller. To ganger i året, på sommerturen og adventsfesten, er de invitert. I tillegg til at de, som vanlig, jobber i det stille med maten på motene...

Halden og Omegns
Begravelsesbyrå AS
Damhauggt. 15

Telefon: 69 18 44 51
En god hjelp
i en tung stund

avd. Haugen
Begravelsesbyrå
Busterudgt. 7b

Telefon: 69 18 16 57
Vi hjelper
i en vanskelig tid

Tom for printerblekk?
Canon/HP/Lexmark
og Pelikan blekk

Køhn;libris
Storgaten 24 – tlf. 69 18 43 44
– et førstevalg i sentrum

KOLÅS EFTF. A/S
AUTORISERT RØRLEGGER
Nordre Bankjegt, 34 - 1771 Halden - Tlf. 69 19 07 00

Alt i
MALERVARER -
TAPETER og
GULVBELEGG
FARGERIKE
Halden Farvehandel A/S
Torvet, 1767 Halden. Tlf. 69 21 38 50

BERG SPAREBANK
EIENDOMSMEGLING AS
TERRA
Storgata 10 - 1771 Halden
Tlf. 69 21 19 50

Bestill
synsundersøkelse
idag!
interoptik
Halden Optiske
Tlf. 69 18 42 75

Børkes Bakeri
– baker byens beste brød

Skippergata 14
Tlf. 69 18 13 72

Haldenfriskole
Evangelisk skole – tverrkirkelig profil.
Tett oppfølging av elevene.
Utskole
Egen datamaskin fra 4. trinn
Gratis bærbar pc i ungdomsskolen
Vanlig fri skoleskys for alle.
Kontakt: tlf. 69 17 87 80
Epost: kontakt@haldenfriskole.no

Bergstrøm
Kjøtt og
Delikatesse AS
Tlf. 69 18 56 20
Storgata 18
Utsalg i Storgata 11

For oss er **privatkunder**
like viktige som **bedriftskunder**.

Handelsbanken
www.handelsbanken.no

H. Andersen
libris
Midt i gågata i Sentrum Nord
Tlf. 69 17 84 00
– Din bokhandel
www.libris.no/andersen

STANSEFORMFABRIKKEN
STANSEFORMER
av høyeste kvalitet
Konstruksjon på DAK,
stanseri og matriser
Laserskåne stansere og renseverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Stanserfabrikken AS, Kjøkken 66, 34 1708 Halden, Norge
Telefon 69 17 52 20 – Telefax 69 18 21 55

Glassmester'n
a OSKAR HANSEN
GLASSMESTERI OG RAMMEFORRETNING
Oscarsgt. 14
Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)

Halden SpareBank 1
Bank. Forsikring. Og deg.

åshild
MOTE FOR DEN
VOKSNE DAME
STORST PÅ
GARN
STORGATA 5, HALDEN. Tlf. 69 21 10

AF Bygg Glomsrød
Grønland 1, 1767 Halden
Tlf. 69 21 36 00

Lie
Handelsgartneri
Mandag–fredag 9–17
Lørdag 9–14
Tlf. 69 18 00 20

Idd menighet

Idd menighetspleie

Den eldste aktive foreningen på Idd må vel være Idd kvinneforening som ble stiftet i 1883 og som siden den gang har arbeidet i nær tilknytning til kirken og menighetshuset.

Noen år yngre er Idd menighetspleie som ble stiftet i 1929 av daværende sogneprest Micael Johnne – «til hjelp for værdig trengende udi Idd sogn». Behovet var stort, det var mange arbeidsløse og ren armod for mange. Tiden har endret seg, heldigvis, men Menighetspleien har oppgaver også i vår tid. Vår- og høst-treffet på Karsholm er det mange på Idd som gleder seg til. Det er en sosial møteplass hvor også utflyttede Iddinger kommer for å mimre og hygge seg i festlig lag. Og damene sørger for god bevertning, god underholdning og god musikk og sang. Dessuten sørger Menighetspleien for pynting av kirken til påske og utdeling av påskeliljer etter påskedagsgudstjenesten. Utdeling av en blomsterhilsen til jul til menighetens eldre garde sørger de også for.

Gjennomsnittsalderen er høy, men omtanken for nærmiljøet kan også uttrykkes ved telefonbesøk når det er

Damene i Idd kvinneforening anno 2010.

Karsholm er en sosial møteplass med med bl.a. god bevertning.

vanskelig å komme seg ut. De samarbeider elles tett med diakonarbeider Kari Sol Tveter. Menighetspleien har det siste året fått tre nye

medlemmer, så det spirer fortsatt i «gamle» foreninger. Medlemmene pr. i dag er Inger Hov, Ingrid Hansen, Ragnhild Larsen, Reidun Brandstorp,

Turid Bjørnstad, Anni Frimann, Gro Bøe og Ursula Holmberg.

Menighetens misjonsprosjekt

I 2007 valgte Idd menighet et vannprosjekt i Kina, i regi av Misjonsalliansen, som menighetens misjonsprosjekt. Det gikk ut på å bygge vannkjellere og stabil vanntilføring til landsbyen Tanliwan.

Prosjektet var faktisk så vellykket at myndighetene i landet «adopterte» det. Vi måtte dermed finne et nytt mål for misjonsengasjementet. Valget falt på et videreutdanningsprosjekt

for barn fra lepralandsbyen Ta Er Fu. Folk utenfra landsbyen har vært redde for å bli smittet og har holdt avstand. Holdningene har endret seg etter at Misjonsalliansen samarbeidet med innbyg-

gerne, og det var en stor begivenhet da noen av barna ble uteksaminert fra ungdomsskolen i nabolandsbyen. Barna trenger støtte for å kunne fullføre videregående utdanning innen medisin og

undervisning. Tre av barna har forpliktet seg til å dra tilbake til sin hjemlandsby for å arbeide som lærere og lege der. I første omgang har Idd menighet forpliktet seg fram til juli 2011.

Nytt fra Berg menighet

...fortsettelse fra side 5

Seksårsbok
Tidlig på våren delte menigheten for første gang ut seksårsboka «Tre i et tre». På forhånd hadde en gruppe seksåringer deltatt på samlinger, hvor deltakerne blir kjent med hverandre og med personene i seksårsboka. Dessuten har de en liten formingsøkt, synger litt, spiser og har det trivelig sammen. Tidlig på høsten er det planlagt en forberedelse for seksåringer.

Babysang
Berg menighet har også hatt kurs i babysang denne våren. Et svært populært tiltak rettet mot barn i alderen 0-1 år og deres foreldre.

Nytt fra Idd menighet

Barnehagegudstjeneste
Fredag før påskedag samlet barnehagene på Idd seg til en flott påskefestgudstjeneste i kirken. Ungene laget et felles påskesymbol, sang påskesanger og hadde påskevandring.

Flotte konfirmanter
Årets konfirmasjonsgudstjenester er unnagjort med 57 flotte konfirmanter i fokus! Idd menighet gratulerer de unge og deres familier! I 2011 vil konfirmasjonssøndagene i Idd kirke bli 8. og 15.mai.

Arbeid på kirken
Idd kirke har lenge trengt sårt til utvendig restaurering. Dette arbeidet er nå i full gang, og godt synlig på grunn av oppsatte stillas og presenninger.

Babysang
Den tredje babysang-gruppa har hatt 7 samlinger i Idd kirke. Opplegget er et populært tilbud. En ny gruppe starter opp 25. august med samlinger hver onsdag fra kl 12-13. Påmelding gis til diakon Kari Sol Tveter.

Mine bibelske søstere

I denne serien, «Mine bibelske søstere» vil Inger Lise Skauge trekke fram en del kvinneskikkelser fra Bibelen. Hun tar ikke mål av seg til å gi et teologisk riktig bilde, men det er hennes opplevelse av kjennskapet til kvinnene gjennom tilgjengelige tekster hun vil formidle.

Enken fra Nain – helt alene

Den lille byen Nain er et av de geografiske stedene fra barndommens bibelhistorie som ikke glemmes så lett. Da jeg for mange år siden satt i en liten leiebil og så veiskiltet til byen, skrevet med både latinske, arabiske og hebraiske bokstaver, fikk jeg en god gjenopplevelse av søndagsskolens sterke fortelling.

Flanellografen og stoffbildene som ble festet til bakgrunnen harmonerte godt med landskapet jeg så med egne øyne, og den lille veien opp til byen ga gode assosiasjoner. Dette var min barndoms søndagsskole-Nain.

Enken i Halden

Når to som har planlagt og sett fram til et liv sammen i mange år ikke lenger har hverandre, er det som om en vegg i huset faller ut. Han som alle praktiske løsninger droftes med, er ikke lenger der. Han som hun deler forsørgeransvar med, er borte, og han som hun har smilt og grått sammen med, gir ingen respons lenger. Enkestanden er et faktum. Likevel trenger ikke hun i særlig stor grad å bekymre seg for livsgrunnlaget i vårt samfunn. Uansett hva slags arbeidsforhold ektemannen har hatt, får enken nok til livets opphold.

Enken i Nain

Hun har ikke de samme levevilkårene, hun som bor i den lille byen Nain. Å være enke i hennes hjemland er vanligvis ensbetydende med å befinne seg på samfunnets nederste trinn på rangstigen. Hun er fattig og har ingen til å forsørge seg. Hun og ektefellen fikk en sønn før

I Monreal på Sicilia finner man et kunstverk av mosaikk som illustrerer underet da Jesus som vekker enkens sønn fra de døde.

mannen døde. Nå er denne gutten hennes håp, og det er hans selvfølgelig plikt å ta vare på moren sin, når han blir gammel nok til å tjene til livets opphold.

Som barn husker jeg denne fortellingen som en trist og samtidig litt idyllisk historie, med en lykkelig slutt. Situasjonen er langt fra idyllisk. Denne enken, som bor i den lille byen Nain, opplever noe av det mest traumatiske en kvinne kan oppleve. Først mister hun mannen sin, og så dør hennes eneste sønn. Hele livsgrunnlaget er borte.

Å miste et barn

Det er ingen mening med det, det er helt uforståelig og meningsløst når et barn dør. Å miste et barn, enn si et barnebarn, er noe av det vanskeligste vi kan oppleve. Trøsten er får av nære

venner og familie kan hjelpe en videre, men å lete etter forklaringer gir ingen trøst.

Moren vi møter i denne beretningen har mistet den eneste sønnen sin. Folk i byen er sammen med henne i sorgen, men det viktigste er at Jesus ser henne og får inderlig medfølelse med henne. Han er nærværende.

Til den siste hvile

Hun er på vei til gravstedet med den døde sønnen sin, og hele landsbybefolkningen er med i følget. Så godt at de er der sammen med henne. Da blir med ett gravfølget stanset. Det er i seg selv både uhorrt og respektløst. Man forstyrrer ikke en flokk sørgende mennesker, som bærer en død til det siste hvilested.

Men det er Jesus som kommer, og han tar ikke slike hensyn. Når han får se

søsteren min, får han inderlig medfølelse med henne, legger hendene på båret – og underet skjer. Sønnen hennes setter seg opp og begynner å snakke, og alle i hele gravfølget lovpriser Gud.

Nytt liv og nytt håp

Jeg har tenkt mye på denne enken – tenkt meg inn i handlingen og gått ved siden av henne i gravfølget. Vi har grått sammen, delt noen tanker, og jeg har minnet henne om noen koselige opplevelser vi har hatt sammen med gutten hennes.

Men nå er med ett situasjonen snudd igjen, og sønnen hennes lever! Hva tenker hun nå? Blir hun en overbeskyttende mor – for ikke å miste ham på nytt? Overlever hun sønnen en gang til? Ingen kjenner fortsettelsen av fortellingen, men hun er i alle fall en lykkelig enke nå enn før hun møtte Jesus. Han forvandler livet hennes totalt.

Enker og farløse

Søndag etter søndag gjennom en årrekke ble det bedt for enker og farløse i kirkens gamle forbønn. Det er fortsatt like viktig at sørgende, ensomme og andre som har det vanskelig, omsluttes av menighetens forbønn og praktiske hjelp og omsorg.

Nytt fra Rokke menighet

Normisjon
Skjærtorsdag var Normisjon samlet til husmøte hos Ruth Kynningsrud. Det har blitt tradisjon å ha husmøte på denne dagen. Stuen var fulle, da Gunnar Kinn talte og sang.

Første påskedag startet dagen med frokost på bedehuset, før vi samlet oss i kirken, og fikk høre på nytt om Jesu oppstandelse. Vi avsluttet gudstjenesten med å gå ut på kirkebakken og synge: deg være ære.

Andre påskedag gikk vi tur til Mellevoldhytta, på veien opp måtte vi løse noen oppgaver. Været var ikke det beste, men de tøffeste hadde tatt ut.

16. og 17. april ble den årlige basaren avholdt. Den er hovedsakelig inntekt til vedlikehold og drift av Bedehuset. Som vanlig var den godt besøkt. Det ble også et godt resultat.

17. mai: 17. mai-fest er en tradisjon i Rokke; besøk av Åge Hunnestad.

12. juni er den årlige låvebasaren på Bergsmark. Det blir andakt og sang av Hyttemusikken fra Trømborg. Bevertning. Velkommen til en koselig kveld i juni!

13. juni: Sommerfest på idrettsplassen med andakt, konkurranser, lek og grilling. Velkommen til enhver av våre samlinger!

Enken fra Nain er et særtilfelle, men enhver som mister en nær venn, kjær ektefelle, barn, barnebarn eller foreldre er særtilfelle. Vi er alle enestående barn av Gud og trenger at noen ser oss, viser omsorg og er til stede.

<p>RING-BLOMSTER Kongens Brygge 1767 Halden Tlf. 69 18 54 15</p>	<p>BUGGE VARER A-S snekker Boks 196 1752 Halden Tlf. 69 18 48 80</p>	<p>Bryllup – Dåp – Konfirmasjon – Jubileer – Minnestunder Naturligvis bruker vi hvite duker og hvite tøyservietter til livets store anledninger! Vi serverer aldri annet enn hjemmelaget mat. Tlf. 69 17 52 32 – hele året rundt.</p> <p>Fredriksten Kro</p>	<p>Lang tradisjon tilpasset nåtiden <i>Eksteand</i> BLOMSTER-FORRETNING Busterudgata 9 Tlf. 69 18 13 34</p>	<p><i>Kildebo Blomster</i> Storgt. 16 – Tlf. 69 18 14 10</p>	<p>DEKK FOR ALLE BEHOV! <i>DEKK Partner</i> Halden Dekk A/S Knivsvov. 4, 1788 Berg Tlf. 69-19-55-75</p>
<p>Kringla Konditori GRANVEIEN 2 1792 TISTEDAL TLF. 69 19 14 63</p>		<p>Kuler & Krutt Catering leverer alt av matretter hjem til deg. Spennede tapas-retter, festmiddager, snitter eller tradisjonelt kaldtbord. I våre flotte lokaler på Kaserna i Fredriksten festning, er det ypperlig å avholde f.eks. barnedåp, konfirmasjon, bryllup, julebord, minnestund osv.</p> <p>K Kuler & Krutt Tlf. 47 60 57 60 eller 959 33 660 www.kaserna.no</p>	<p>BIA Berg, Idd og Aremark Regnskapslag Rødsveien 46 - 1781 Halden</p>	<p>Hafsrod & Partners EIENDOMSMEGLING AS</p>	

Tombstevnet 2010

Velkommen til Tomb søndag

27. juni:

kl 12.00: Parkgudstjeneste
Taler: Tonje Haugeto Stang
Sangere: Greåker Mannskor
Liturg: Per Willy Wilhelmsen
Barneopplegg i parken ved Guro og Lino under deler av gudstjenesten.
Misjonstorg. Aktiviteter i parken for barna. Salg av mat- og kioskarer.

kl 15.30: Seminar

Tema: Misjon i Israel – hvorfor?
Deltakere: Gunhild og Kjetil Lorentsen, Den norske Israelsmisjon.

kl 17.00: Sommerkonsert i Tomb kirke

ved Bjørnar Spydevold.
Pianist: Ivar Haugen.
Gitar: Odd Erik Hansen
Arr.: Råde menighet.
Ved dårlig vær, blir arrangementet til Tomb aula.

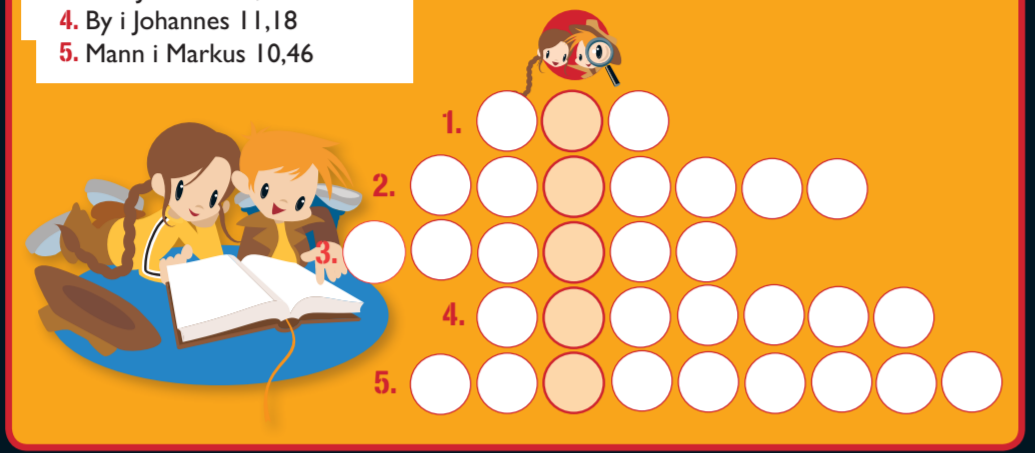
Arrangør Tombstevnet.
Tomb i samarbeid med SMM (Samarbeid Menighet og Misjon i Borg bispedømme). Det norske Misjonselskap, Normisjon, Misjonsalliansen, Den norske Israelsmisjon, Tbetmisjonen, Areopagos, Råde menighet og Borg bispedømme.)

Barnesiden

Agent-kryss

Her må dere bruke Det nye testamente. Store tall viser kapittel, små tall viser vers. Markus 2,11 betyr altså kapittel 2, vers 11 i Markus. Løsningsordet står i de fargede rutene.

1. Fugl i Matteus 3,16
2. Sot mat i Markus 1,6
3. Elv i Johannes 1,28
4. By i Johannes 11,18
5. Mann i Markus 10,46

Nye agentkryss i hvert **BARNAS**
18 blader + 1 CD i året rett hjem for kun kr 290,-!
Bestill barnebladet **BARNAS** på post@sondagsskole.no

Nytt fra Asak menighet

Fellesgudstjeneste i Idd

13. juni kl. 11.00 er det igjen tid for den tradisjonelle fellesgudstjenesten for alle menighetene i Idd. Den skal være på Rød gamle skole i Torpedalen og Fredrik Onstad Larsen forretter. Hver tar med kaffe og mat til eget forbruk. Ta også med stoler da arrangementet foregår utendørs, så sant det ikke blir regn.

Kirketekstiler

Asak menighetsråd fortsetter arbeidet med å få kirketekstiler i alle de liturgiske fargene. Nå har vi grønne og fiolette tekstiler på plass og vi starter opp med tekstiler i hvit farge til høsten.

Trosopplæring

Alle menighetsrådene i Halden har vært på kurs om trosopplæringsansvaret menighetene har, og om og krav til en formalisert plan for dette. Lørdag 24. april var alle samlet i Asak kirke til kurs. Der fikk vi besøk av Asak barnekor som hadde en flott og gripende liten «konsert». De imponerte stort og fikk trampekapp. De var ikke så mange barna den dagen, men det var likevel flott. Et eksempel på at det viktigste er ikke å være mange, men at det er morsomt og lærerikt.

Gudstjenesteoversikt

Søndag 6. juni

1. søndag etter pinse:

ASAK KIRKE KL. 11.00: Gudstjeneste v/kap. Fredrik Onstad Larsen. Döp.

ENNINGDAL KRK KL. 11.00: Gudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Nattverd.

IMMANUELS KRK KL. 11.00: Gudstjeneste med dramafokus v/spr. Jan Boye Lystad og men. ped Gunn Elisabeth Edvartsen.

BERG KIRKE KL. 11.00: Gudstjeneste v/spr. Per Chr. Solberg. 6-årsbok og koravslutning.

ROKKE KIRKE KL. 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste v/spr. Halvor Gregersen.

HALDEN TORG KL. 11.00: Festivalgudstjeneste v/spr. Jan Boye Lystad.

Søndag 13. juni

2. søndag etter pinse:

IDD, ASAK, TISTEDAL OG ENNINGDAL MENIGHETER: Felles gudstjeneste Rød skole, Torpedalen.

IMMANUELS KRK. KL. 11.00: Gudstjeneste v/spr. Halvor Gregersen.

BERG KIRKE KL. 11.00: Folkedansmesse v/spr. Per Chr. Solberg. Fokedansgruppe deltar.

Søndag 20. juni

4. søndag etter pinse:

TISTEDAL KIRKE KL. 11.00: Gudstjeneste v/kap. Fredrik Onstad Larsen.

BERG KIRKE KL. 10.00: Gudstjeneste v/spr. Halvor Gregersen.

TISTEDAL KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

BERG KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/kap. Fredrik Onstad Larsen. Nattverd.

ASAK KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/kap. Fredrik Onstad Larsen. Nattverd.

IMMANUELS KRK KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

ROKKE KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

IMMANUELS KRK KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

ROKKE KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

IMMANUELS KRK KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

ROKKE KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

IMMANUELS KRK KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

ROKKE KIRKE KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

IMMANUELS KRK KL. 10.00: Sommergudstjeneste v/spr. Lisbeth Heie Gregersen. Döp.

Lesefruktur til ettertanke

ved Trond Enger

Hvis du ønsker deg en venn, vær en!

William Jefferson («Bill») Clinton
Amerikansk jurist, president (1993–2001) 1946–

Kunsten er fromhetens eldste sprog.

Karl Schefold
tysk-sveitsisk arkeolog 1905–1999

I sitt forhold til dyrene er alle mennesker nazister; for dyrene er det et evig Treblinka.

Isaak Bashevvis Singer
polsk-amerikansk-jødisk forfatter 1902–1991

Inger Lise Skauge:

Det kommer an på øynene som ser

Jeg levende så ham i haven.

I blant kommer en over fiksérbilder av underlige formasjoner i naturen, illustrasjoner som i et øyeblikk kan gi en åndelig opplevelse. Et slikt bilde husker jeg ble kalt: Kristus på Koreas himmel. Det viste skyformasjoner som så ut til å danne et Kristus-portrett. Bildet som Menighetsbladet presenterer i dag, er fra områder langt nærmere oss. En av kirkens medarbeidere, Magne Moen, viste oss dette bildet og kunne fortelle historien bak det. Bildet ble tatt i en

hage i Kvinesdal for mange år tilbake. En venn av hans farfar var spesielt glad i blomster, og han tok da også stadig bilder av blomsterstrakten sin.

Men da han en gang hentet bildene hos fotogra-

fen, fikk han en overraskelse. En person – med tydelige Kristus-trekk – fylte et av bildene.

I dag kan en manipulere bilder, så for at ingen skal tro at det er jukset med dette bildet, har en lokal, profesjonell

fotograf stadfestet ektheten ved fotografiet.

Maria Magdalena møtte Kristus i hagen den første påskedagsmorgen – lys levende. Mange har senere møtt ham på ulike måter – gjennom troen på ham.

Slekters gang

DØPTE:**Asak kirke:**

Agnes Fange Bjørneby
Nadine Dahl Hansen
Ane Torptangen
Live Marie Jørgensen
Elvira Holmberg Tveter
Live Tafford-Lie
Martin Alexander Fredén
Nikolai Jappé Bruun
Mathias Møller Nakken

Idd kirke:

Nora Payne
Amalie Mathilde Warne-Heide
Julie Adele Eintveit Lie
Emyly Bjerger
Kathinka Hågensen
Johansen
Malena Gundersen
Lise Marie Grimsoen
Engbretnsen

Tilje Noomi Martiniusson

Ravneng
Kristian Gabrielsen
Leander Rygh Gulbrandsen
Ruben André Sagli
Houmsmoen
John Isak Sagli Houmsmoen
Håkon Heien Torgersen
Dennis Ørmen Arnesen
Liam Killingrød Saxrud
Marius Kartum
Nathaniel Solberg

Tistedal kirke:

Tor Kristian Elverhøi
Prestebakke kirke:
Adelie Lovås Bruun

Berg kirke:

Johannes Myhre
Sara Elina Fristad Hämälistö
Ulrik Skjelvin
Nicolay Skjelvin

Lone Isabell Bråten

Vilmer Kornelius Braaten
Ramdal
Tobias Skarstein Nordenhaug
Håkon Torp Eriksen
Fabian Schrøder-Slæen
Amalie Grønberg
Thomas Bruun Hansen
Emma Sofie Raadahl-Lyng

Rokke kirke:

Ole Eng Furuset
Kristian Lekve Halvorsen
Sigve Hagen-Tafford
Ida Skrovseth
Jacob Skrovseth

Immanuel kirke:

Amalie Søndergård Jensen
William August Beck
Thorsen
Tale Amalie Raadahl Willard
Victor Bøhn Bryntesen
Hilmar Solberg

VIELSER:**Idd kirke:**

Liv Merethe Brandstorp og Bård Strand
Elin Fitje og Torstein Gjødalsstuen

Tistedal kirke:

Lene Bjørnstad og Martin Sandberg
Hilde Beate Nielsen og Petter Tore Lundestad Jensen

DØDE:**Asak menighet:**

Karin Signe Møller
Hilda Marie Thue
Reidun Steen Larsen
Irene Synnøve Jensen
Harald Arvid Thorsen
Tor Kristian Halvorsen
Einar Eide

Tistedal menighet:

Gudrun Margot Gustavsen
Yngvar Szajna
Oscar August Kendel Olsen

Idd menighet:

Ragnhild Marry Karlsen
Marie Lo
Kitty Harriet Svendsen
Sofie Audbjørg Juliusen
Inger Marie Huseby
Aslaug Wilhelmine Nilsen
Aslaug Harlem
Karin Bednarski
Damaris Holmen Eriksen
Karla Josefina Målerud
Ruth Ingeborg Nygaard
Per Einar Syversen
Oddvar Leif Brekke
Stein-Erik Walter Nilsen
Erling Willy Sund
Rolf Kristian Sæther
Kåre Kristiansen

Tistedal menighet:

Gudrun Margot Gustavsen
Yngvar Szajna
Oscar August Kendel Olsen

Enningdal menighet:

Judit Olsen
Ruth Hjørdis Karlsen

Berg menighet:

Jorunn Rønnes
Amy Signora Nygaard
Christine Gudrun Schaatum Nordby
Petra Storesund
Sten Ove Robert Nygaard
Anna Olivia Andersen
Asbjørn Simensen
Ingvarda Johanna «Inger» Olausen
Erland Gimming

Halden menighet:

Mona Johansen
Bodil Marie Henriksen
Tommy Wilfred Beck
Arne Andersen
Dagfinn Tor Huseby
Herloff Otheluis Bjørnhayg

Kjell Georg Nilsen

Anild Gudbrand Bothner
Teodor Brandstorp
Marit Solveig Rapp
Inger Johanne Andersen
Jan-Synnøve Lind
Reidun Ragnhild Ask
Rolf Frøskeland
Thyra Alfrida Knudsen
Thor Martin Dybevig
Thor Halvorsen
Gerd Halvorsen
Trond Reinholdt Nilsen
Leif Nicolay Olsen
Frank Johansen
Jan-Eric Raaden
Ruth Ingeborg Nygaard
Otto Petter Andersen
Turid Gitta Lawyer
Ruth Hildur Dalastøl
Gunvor Opseth
Anna Kathrine Riis
Jon Jensen
Mimmie Elisabeth Bjerknes

Regnskap og rådgivning

OKO NOR

Tlf: 69 21 17 50
E-post: halden@okonor.no

Nettbuss Østfold
Peer Gynt Tours

Tilbyr turbusser og skreddersydde gruppeture.
Din reiseplanlegger.
Gruppeturer i inn- og utland.
Ta kontakt for et uforpliktende tilbud!
Tlf. 69 13 77 00
www.nettbuss.no

BERG SPAREBANK
ikke bare bank

Storgt. 10 – Postboks 83 – 1751 Halden
Tlf. 69 19 60 00 – Fax 69 19 60 01
www.berg-sparebank.no

HVORDAN HAR DU DET egentlig?

Kirkens SOS 815 33 300

ET MENNESKE Å SNAKKE MED NÅR LIVET ER SOM VERST

MobilData
DATATJENESTEN AS

Storgata 4b, 1767 Halden
Tlf.: 69 17 96 10 - Fax: 69 17 96 18
halden@mobildata.no

Sverre Marthinussen
PIANOSTEMMER/TEKNIKER

Verksted: Piano
- Flygel - Cembalo
Taksoring - Kjøp - Salg - Nytt - Brukt

Prestegårdsvegen 1
1790 Tistedal.
Tlf. 69-19-24-06

Kvalitets-trykksaker

O'K TRYKK

FISKEBRYGGA – Telefon 69 17 81 50

DEKK Partner
Gummiservice AS

Rodsveien 74
Tlf: 69 18 29 69

KIWI
RISUM - TLF. 69 18 57 93

Den norske kirke i Halden

Kirkens Hus

Borgerg. 12, 1767 Halden
Kontor for kirkevergen og alle menighetene og kirkene i Halden

Eksp. 10-14 mandag-fredag 69 17 95 30
Telefaks 69 17 95 31

Kirkevergens kontor

Kirkeverge 69 17 95 42
Kontorleder 69 17 95 40
Sekretær 69 17 95 44
Sekretær 69 17 95 41
Prosjektarbeider 69 18 34 83

Boligtelefoner

Kirkeverge Jan Ivar Andreassen 69 34 87 12
Kontorleder Torild Hauge 69 19 63 24
Sekretær Liv Grethe Bakken 69 19 54 08
Sekretær Marianne Grinnbo 69 17 64 77
Prosjektarbeider Anne Sætre Jensen 69 18 34 62

Halden menighetskontor

Menighetskoordinator 69 17 95 53
Boligtelefon
Menighetskoordinator Steinar Svendberg 69 18 51 05

Idd menighetskontor

Daglig leder 69 17 95 65
Boligtelefon
Daglig leder Ingunn Holmberg 69 19 91 00

HALDEN PRESTEGJELD

Kirkelig undervisning
Menighetspedagog 941 71 465

Berg kirke/Berg menighet

Sakristi 69 18 82 92
Sogneprest 69 17 95 51
Driftsleder 913 93 921

Boligtelefoner

Menigh.rådsleder Siri Klein Bakke 917 03 737
Sogneprest Per Chr. Solberg 473 03 520
Organist Berit Andersen 69 19 02 75
Driftsleder Knut Skram 69 17 52 89

Immanuel kirke/Halden menighet

Sakristi 69 18 11 87
Sogneprest 69 17 95 50
Kantor 69 17 95 55
Klokker 69 17 95 53
Kirketjener (Ole Johannes Ulseth) 936 47 397
Kirketjener (Ø. Aanonsen-Jansen) 930 69 264

Boligtelefoner

Menighetsrådsleder Arild Stang 90 03 76 54
Sogneprest Jan Boye Lystad 69 18 12 41
Kantor Marie Håkensen 69 17 95 55
Klokker Steinar Svendberg 69 18 51 05
Kirketjener (Ole Johannes Ulseth) 69 19 32 27
Kirketjener (Ø. Aanonsen-Jansen) 930 69 264

Rokke kirke/Rokke menighet

Sakristi 69 19 32 53
Sogneprest 69 17 95 52
Kirketjener 907 53 131

Boligtelefoner

Menigh.rådsleder Torhild Bukholm 69 19 32 28
Sogneprest Halvor Gregersen 69 18 61 86
Organist Jan Erik Norheim 69 19 09 09
Kirketjener Morten Lager 69 19 12 03

IDD PRESTEGJELD

Diakoni

Diakoniarbeider 69 17 95 61
Boligtelefon
Diakoniarbeider Kari Solveig Tveter 69 19 25 96
Diakoniarbeider Anders Håkensen 69 17 95 61

Asak kirke/Asak menighet

Sakristi 69 19 00 45
Sogneprest 69 17 95 62
Kantor 69 17 95 64
Kirketjener 954 64 621

Boligtelefoner

Menighetsrådsleder Åshild Bø 69 18 50 10
Sogneprest Lisbeth Heie Gregersen 69 18 61 86
Kantor Svein Anders Aasen 70 02 41 86
Kirketjener Ole Johannes Solberg 69 19 61 29

Idd kirke/Idd menighet

Sakristi 69 19 61 84
Sogneprest 69 17 95 60
Kirketjener (Karin Wærstad Hansen) 915 66 037
Kirketjener (Svein Ulseth) 957 28 932

Boligtelefoner

Menighetsrådsleder Svein Ystehede 69 19 61 16
Sogneprest Reidar Finsådal 69 18 54 24
Organist Knut-Ronald Haugen 69 18 67 72
Kirketjener Karin Wærstad Hansen 69 19 63 39
Kirketjener Svein Ulseth 69 19 76 48

Prestebakke kirke / Enningdalen menighet

Sakristi 69 19 73 05
Ungdomsprest 69 17 95 63
Kirketjener 481 85 940

Boligtelefoner

Menighetsrådsleder Ann-Kristin Samuelsen 472 76 527
Ungd.prest Fredrik Onstad Larsen 69 19 70 58
Organist Pål Espen Haugen 69 17 72 06
Kirketjener Svein de Flon 69 19 72 84

Tistedal kirke/Tistedal menighet

Sakristi 69 19 24 74
Ungdomsprest 69 17 95 63
Kantor 69 17 95 64
Kirketjener 907 89 361

Boligtelefoner

Menighetsrådsleder Leif Bjørnstad 69 19 16 81
Ungd.prest Fredrik Onstad Larsen 69 19 70 58
Kantor Svein Anders Aasen 70 02 41 86
Klokker Leif Bjørnstad 69 19 16 81
Kirketjener Venche Solberg 69 19 15 27

Dette har betydd noe for meg

Bjørn Tore Andersen

Det som har betydd mye for meg er alle barne- og ungdomsledere som har brukt massevis av tid på meg. De har ført meg dit jeg er i dag – med Jesus i hjertet. Jeg tror jeg husker dem alle sammen. Alt fra moren til kameraten min som stelte i stand barnelag for oss på bedehuset. Via konfirmantprestene til lærere som alltid stilte opp for oss på bibelskole og kristen høyskole.

Deres innsats forandret sakte men sikkert mitt liv, og jeg skjønnte etter hvert at det de hadde, måtte jeg også ha. Jeg sammenligner det med lignelsen om såmannen i Matteus 13, han som sådde kornet sitt både på veien, på steingrunn, i tornebusker og i dårlig jord. Jeg er glad for at mine barne- og ungdomsledere gjorde det samme, for jeg var absolutt ikke god jord da jeg var ung. Jeg tullet og tøyset mest og klarte nesten aldri å være stille. Allikevel satset de på meg og sådde villig ut det de hadde fått.

Og etter ti års bearbeidelse så var jeg blitt til god jord. Da fikk endelig såkornet slå rot og vokse i mitt liv. I forklaringen

til lignelsen om såmannen sier Jesus i vers 23: «Men det som ble sådd i den gode jorden, det er den som hører ordet og forstår det.» I løpet av de ti årene som gikk, lærte jeg å forstå det som ble meg forkynt. Takket være alle lederne som så gjerne ville at jeg skulle forstå og ta imot!

Så min oppfordring er: Bli med og skap god jord for Guds rike! Sett av en kveld i uka og bli med i det lokale barne- og ungdomsarbeidet. I flere store kristne sammenhenger i Halden har vi ikke noe barne- og ungdomsarbeid. Det er etter mitt syn trist. Kanskje det er deg Gud kaller til innsats akkurat i dag? Det skal ikke være slik at man absolutt

må ha et eget barn i arbeidet for å kunne bidra. I det arbeidet jeg er med på i dag har vi ledere fra 13 til 80 år. Det er en fantastisk velsignelse!

I mange år har jeg vært med i ungdomsarbeidet på Rokke bedehus. Jeg er svært taknemlig og glad for det vi har fått til. Ja nettopp, det er VI som har fått det til. Alene blir man fort sliten og føler at man ikke strekker til. Jesus sendte alltid to disipler sammen! Kom og hjelp de som allerede holder på, i arbeidet for Guds rike er det alltid plass til flere!

Og nettopp din innsats kan bli livsforvandrende for mange!

Ordet er ditt

Halvor Gregersen

Bedre fem minutter for sent enn mange år for tidlig

setter: fart og rus er først og fremst faktorene som tar liv. Jeg tror flere av oss må våge å si at det er som regel ikke veien som har skylda.

Når det verste skjer

93 km på 80 gir doblet risiko for at noen ikke overlever, skriver Signe G. Myre i Statens Vegvesen. Har du sett reklamen på TV, om forskjellen mellom å kjøre i 80 og 90 km? Det kjennes så likt,

helt til man får en hindring i veien, men det kan faktisk være forskjellen mellom liv og død. Noen klarte å stoppe, andre ikke.

Selv prøver jeg å holde fartsgrensene og blir forbikjørt hele tida! For meg er det viktig å kunne si hvis noe skjer: du kjørte ikke for fort. Sikkerhet er viktigere enn fartsbøter.

Jeg mener det er synd å sette andres og eget liv i fare ved å bryte fartsgrensene.

Det er dypt uetisk og absolutt ingenting å skryte av! Allikevel gjør mange nettopp det. Selv i kristne miljøer.

Farten må ned, vi har det ikke så travelt. Bedre fem minutter for sent enn mange år for tidlig!

Kjære Gud: vi ber for dem som er ramma av trafikkulykker. Hjelp oss alle til å kjøre med vett og forstand. Amen.

 <p>Bakke Senter for Mestring og Rehabilitering AS Bakke, 1765 HALDEN, TELEFON 69 17 26 00 Behandling i miljø.</p>	<p>Bakkens Auto A/S AUTORISERT VERKSTED Periodisk kjøretøykontroll Service, oppretting, lakking Tlf. 69 19 61 80 Fax 69 19 61 09 Kleppervn. 1793 Tistedal</p>	<p>HALDEN TAXI TLF. 69 21 32 00</p>	 <p>Gerds Holms Eftf. AS Bandagisten, Ruth Else Akselsen Storgt. 10 – ved Berg Sparebank Tlf. 69 18 12 88 – Fax 69 17 66 46 GODKJENT LEVERANDØR AV HELSE- OG SYKEARTIKLER</p>	 <p>F. JØRGENSEN AS Niels Ankersgt. 4 Tlf. 69 17 86 14</p>	
 <p>Egen systue Kr. August gt. 1 1776 Halden Tlf. 69 19 03 00</p>	 <p>BÅT-HOLM AS Vi satser på service</p>	<p>HALDEN DATASERVICE Når det gjelder IT og økonomi REGNSKAPSSERVICE</p>	<p>KIWI minipris på Brødløs Tlf. 69 17 20 37</p>	 <p>Ottar Linde-Nielsen a/s JUVELER Tlf. 69 17 60 62</p>	 <p>LINDHAUGEN MASKINREPRENØR & ANLEGGSGARTNERFIRMA Mob.: 901 25 399 Tlf. 69 18 76 00</p> <ul style="list-style-type: none"> Graving og transport Vann- og avløpsarbeider Opparbeidning av granitanlegg Tjellsprenning Snebrøyting Vedlikehold